

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Господарська академія ім. Д.А. Ценова (Болгарія)
Лодзький технічний університет (Польща)
Університет Витовта Великого (Литовська республіка)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій» (Чернігів, Україна)
UAB "Litimeksa" (Литовська республіка)
S K Biobiz Pvt Ltd, Nashik, India (Індія)

**II Міжнародна науково-практична конференція
молодих учених**

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

21 квітня 2023 року

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II International Scientific-Practical Conference of young scientists

**STRATEGIC MARKS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT IN UKRAINE AND WORLD**

April 21, 2023

CONFERENCE PROCEEDINGS

Чернігів – 2023

УДК 330.34(477)
С83

Друкується за рішенням вченої ради Національного університету «Чернігівська політехніка» (протокол № 7 від 29 травня 2023 р.).

Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі: збірник тез доповідей
С83 II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.). – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 606 с.

ISBN 978-617-7932-45-0

II Міжнародна науково-практична онлайн-конференція молодих учених «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі» присвячена проблемам якості освіти, цілям сталого розвитку та його соціально-економічному виміру, стратегічним орієнтирам розвитку економіки України для подолання наслідків війни, наслідкам цифровізації, проблемам сталого водокористування, захисту економічної інформації, стратегічним орієнтирам розвитку галузей промисловості в контексті сталого розвитку, проблемам сталого землекористування, організації інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, аспектам удосконалення управлінського обліку.

Організаційний комітет

Голова:

Новомлинець О. О., д-р техн. наук, професор, заслужений працівник освіти України, ректор Національного університету «Чернігівська політехніка».

Заступники голови:

Мераб Халваші, канд. істор. наук, професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі

Іван Марчевські, д-р наук, доцент, ректор Господарської академії ім. Д.А. Ценова (Болгарія)

Славамир Віак, д-р техн. наук, професор, ректор Лодзького технічного університету

Маргасова В. Г., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Чернігівська політехніка»

Дерій Ж. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування НУ «Чернігівська політехніка»

Члени організаційного комітету:

Акименко О. Ю., д-р екон. наук, доцент, професор кафедри економіки, обліку і оподаткування

Гливенко В. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Гнедіна К. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Клименко Т. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Мініна О. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Перетяцько Ю. М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Сакун О. С., д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Самко О. О., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Сидоренко О. О., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Хоменко І. О., д-р екон. наук, професор, професор кафедри економіки, обліку і оподаткування

Шадура-Никипорець Н. Т., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Матеріали збірника представлено в авторській редакції. Відповідальність за зміст несуть автори, наукові керівники.

Конференція включена до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2023 році (додаток до листа ІМЗО від 10.01.2023 № 21/08-9).

УДК 330.34(477)

ISBN 978-617-7932-45-0

© НУ «Чернігівська політехніка», 2023

Томаш О.О., Іваньков І.В. Проблеми реалізації прав жінок засуджених до позбавлення волі в Україні	542
Умаров А. В. Особливості організації розслідування легалізації(відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом	544
Харченко В.Ю., Іваньков І.В. Пробація як засіб соціальної адаптації засуджених: теорія та практика	546
Чумаченко В.Ю. Особливості затримання особи в умовах воєнного стану	548
Шевченко А.О. Порушення прав людини в умовах російсько-української війни	550
Шемець М.А., Іваньков І.В. Механізми забезпечення безпеки виправних установ у військовий час: проблеми та рішення	552
Юхимчук О.В. Проблемні аспекти звернення до Європейського суду з прав людини проти Росії	553
Якубівська Ю.В. Актуальні проблеми криміналістичної методики	555
Ярошенко М. С. Напрями вдосконалення системи фінансових розслідувань в Україні	557
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ <i>PEDAGOGICAL SCIENCES</i>	
Боришук В.В. Шляхи формування інфомедійних умінь учнів на уроках української мови	559
Височанська Т.М., Бондаренко Ю.С. Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні	561
Головатенко О.М. Сумо в системі фізичного виховання та спорту України	562
Diahyleva O., Svirida V., Khomenko V., Yurzhenko A. Sustainable development of maritime education in Ukraine	565
Негудорова Ю. С., Хміль Н.А. Використання документ-камери в навчанні дітей з особливими освітніми потребами	567
Паюк О.С., Целіщев І.О. Інформаційно-цифрові технології в освітньому процесі підготовки майбутніх авіаційних фахівців	569
Пивоваров О.В. Формування компетентності здоров'язбереження у здобувачів вищої освіти	571
Поливода М.О., Білуха А.А. Питання забезпечення безпеки цивільного авіатранспорту	573
Черіпко С.І., Ніколаєнко В.Б. Підвищення ефективності професійного становлення фахівців у авіаційній галузі	575
АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО <i>ARCHITECTURE AND BUILDING</i>	
Ковшаків С. О. Адміністративно-територіальний поділ земель України	577
Куришко С. Ю. Дослідження керамічних плит ХІХ ст.	579
Ляху Д. С. Структура земельного фонду України	581
Ядченко І. О. Дослідження водопоглинання цегли експрес-методом	583
ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ <i>PSYCHOLOGICAL SCIENCES</i>	
Анищенко Л.О., Молочко Т.М. Психосоматичні прояви та емоційні стани жителів Чернігівщини під час війни	586
Бортняк Б.А. Критика в діловій комунікації	588
Нагорна Н.С. Соціальне підприємництво як орієнтир сталого розвитку в Україні	589
Солякова О.П. Соціокультурна складова емоційної компетентності, гендерні особливості	591
СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ <i>SOCIOLOGICAL SCIENCES</i>	
Арсенюк М.С. Проблеми ядерної безпеки в умовах сучасних геополітичних викликів	594
Завгородня Ю.В. Розвиток політики для становлення цифровізованого суспільства	597
Мунько А.Ю. Сучасні теорії та концепції місцевого розвитку	599
Надобко О.О. Інформаційна безпека України в контексті міжнародної безпеки	601
Раділова Д.В., Хмурова В.В. Екологічні аспекти сучасних харчових підприємств	603

повітряного судна та перспективні напрямки його розвитку. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних сил*. 2021. № 2(42). С.7-15. 2. Калашник Г. А., Калашник-Рибалко М. А. Проблеми забезпечення функціональної стійкості комплексу бортового обладнання сучасного повітряного судна. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних сил України*. 2021. № 3(44). С. 59-65.

УДК 371.7+376

Пивоваров О.В., к.м.н., асистент, здобувач вищої освіти за ОП «Педагогіка і адміністрування освіти»

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: компетентність, здоров'язбереження, здобувач вищої освіти

Формування компетентності здоров'язбереження є чинником забезпечення національної безпеки, застосовується у різних напрямках вищої освіти, має системний характер.

Концепція здоров'язбереження має значення для національної безпеки країни. Завдання формування і забезпечення здоров'я кожної фізичної особи є важливою і актуальною. Серед негативних факторів – воєнний стан, пандемія, екологічні та соціальні проблеми, зростання необхідності обробки значних обсягів інформації, індустріальний прогрес і штучний інтелект, перевага шкідливих звичок над здоровим способом життя, недостатня кількість рухової активності тощо. Завданням закладів вищої освіти є виховання здорового покоління, формування нової особистості, здатної до удосконалення. У сучасних умовах розвитку освіти впроваджується компетентнісний підхід до навчання відповідно європейській рамці кваліфікацій. Особливої актуальності набуває розробка таких психолого-педагогічних систем навчання і виховання, які б створювали умови для самореалізації особистості – здобувача вищої освіти.

Мета – оцінка підходів до формування компетентності здоров'язбереження здобувачів вищої освіти.

Заклади вищої освіти мають забезпечити умови для накопичення у суспільстві способів підвищення власної компетентності всім учасникам освітнього процесу, зокрема здоров'язбережувальної [0]. Сучасні науковці виявляють зацікавленість цією темою, зокрема, для здобувачів вищої освіти, перші аналізують існуючі виклики, пропонують нові підходи. Гальчанський В.М. та Козлукова К.І. розвивають методолого-теоретичні основи педагогіки здоров'я на основі валеологічних цінностей, пропонуючи для ефективного впровадження в педагогічну практику ідей здорового способу життя і заходи в трьох складових: усвідомлення педагогами важливості збереження здоров'я; врахування стану здобувачів освіти; удосконалення освітнього процесу щодо не тільки досягнення дидактичних цілей, але й збереження здоров'я [0]. Творча реалізація здоров'язбережувальних технологій пропонується Юхимчуком Т.І. [0]. Бережна Т.І. радить розроблену нею модель здоров'язбережувального середовища закладу освіти, підібравши відповідні критерії і показники [0]. Низка науковців вводять необхідність формування здоров'язбережувальної компетентності у різних напрямках спеціалізованої підготовки: наприклад, при викладанні охорони праці [0], що сприятиме безпеці

праці і зниженню рівня виробничого травматизму; піднімається проблема формування здоров'язбереження майбутніх юристів спеціальності «081 – Право» у процесі фізичного виховання [0], де методологія побудована на загальних принципах та базових сучасних положеннях педагогічної науки, психології, культури здоров'я, і відображає взаємозв'язок підходів до вивчення поняття процесу формування здоров'язбережувальної компетентності та розвитку рухової активності здобувачів вищої юридичної освіти; розглядається формування здоров'язбережувальної компетентності викладача іноземної мови [0], актуалізувалось питання здоров'язбереження в умовах дистанційного навчання [0].

Для побудови напрямів удосконалення здоров'язберігаючих технологій важливо визначитися у підходах, до визначення того, що розуміють різні науковці під здоров'язбереженням. Є підхід, де такі освітні технології розглядають як комплексну, побудовану на єдиній методологічній основі, систему організаційних і психолого-педагогічних прийомів, методів, технологій, націлених на охорону та укріплення здоров'я здобувачів освіти, формування у них культури здоров'я, а також на піклування про здоров'я педагогів [0]. В іншій роботі визначено, що метою здоров'язбереження є розумне ставлення до свого здоров'я, фізичної та психічної культури, загартовування організму, організація праці й відпочинку, недопущення шкідливих звичок [0]. В умовах дистанційного навчання для ефективної здоров'язбережувальної діяльності розглянуто також технології рекреаційно оздоровчі, здоров'яформувальні; навчання здоров'я; виховання культури здоров'я.

Отримані результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що впровадження компетентності здоров'язбереження направлене на формування у здобувачів освіти у навчальному процесі розуміння здоров'я, як особистісної цінності, яка має багато складових, оволодіння якими сприяють відповідальному зміцненню здоров'я.

Список використаних джерел: 1. Андреева Л.А., Врублевська Л.В., Малярський Ю.В. Здоров'язбережувальні освітні технології Педагогіка здоров'я : збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково–практичної конференції (м. Чернігів, 7–8 квітня 2017 р.) : [в 2 т.]. Чернігів, 2017. Т.1 С.25-31. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_zdor_ta_korr_os/Ped_zdor_17_1.pdf. 2. Бережна Т.І. Модель здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: структура і критерії. Педагогіка здоров'я : збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково–практичної конференції (м. Чернігів, 7–8 квітня 2017 р.) : [в 2 т.]. Чернігів, 2017. Т.1. С. 59-67. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_zdor_ta_korr_os/Ped_zdor_17_1.pdf 3. Василюк О.М. Використання цифрового сторітелінгу у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови Наука. Інновації. Якість: [матеріали ННПФ, Харків – 09-10 серпня 2022 року] / за заг. ред. к.т.н., доц. Г. С. Грінченко. Українська інженерно-педагогічна академія. Харків: УПА, 2022. -С.38-40. URL:http://ysc.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/Zbirnyk_materialiv_forumu.pdf#page=40 4. Гальчанський В.М., Козлукова К.І. Методолого-теоретичні основи педагогіки здоров'я: проблема збереження, зміцнення і формування здоров'я дітей та молоді. Педагогіка здоров'я : збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково–практичної конференції (м. Чернігів, 7–8 квітня 2017 р.) : [в 2 т.] Чернігів, 2017. Т.1. С. 160-163. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_zdor_ta_korr_os/Ped_zdor_17_1.pdf#page=160 5. Гнатюк О.В. Формування здоров'язбережувальної компетентності у здобувачів освіти в сучасних умовах навчання URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728357/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82.pdf> 6. Грищенко С. В., Грищенко О. П., Єфремова О. П. Здоров'язбереження у професійній підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності «081 – Право». Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. 2022.Вип. 16 (172) 2022. С. 155-160. (Серія: Педагогічні науки) URL: <https://dspace.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/>

Наукове видання

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

Збірник тез доповідей

II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених

21 квітня 2023 року

Відповідальний за випуск: О. С. Сагун

Підписано до друку 30.05.2023.
Об'єм даних 8201 КБ. Замовлення № 11/23

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету «Чернігівська політехніка»
14035, Україна, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7128 від 18.08.2020